

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/233/2018
Identifikačné číslo spisu: 1112205993
Dátum vydania rozhodnutia: 25.08.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1112205993.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Martina Vladíka a JUDr. Jána Šikutu, PhD., v spore žalobcu: K. G., narodený XX. C. XXXX, bytom v C., E.. M. XXXX/X, právne zastúpený: AK JUDr. Repáň a partneri, s.r.o., so sídlom v Martine, M. R. Štefánika 25, IČO: 50 711 776, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, o zaplatenie 264.682,76 eur, konajúc o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. mája 2018 č. k. 8 Co 212/2017-718, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 30. mája 2018 č. k. 8 Co 212/2017-718 vo výroku I., II. a IV. z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. februára 2017 č. k. 15 C 287/2012-648 v spojení s opravným uznesením z 13. júna 2017 č. k. 15 C 287/2012-697 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.286,20 eur do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok, 3.286,20 eur titulom náhrady trov trestného konania a 10.000,00 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a žalovanej priznal voči žalobcovi právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 % (tretí výrok).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie. Podaným odvolaním sa domáhal zmeny rozsudku súdu prvej inštancie a priznania vyššej náhrady nemajetkovej ujmy a ušlého zisku (žalobca si v žalobe uplatnil ušlý zisk 94.244,80 eur). Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie čo do výroku, ktorým súd žalobe vyhovel v časti priznanej nemajetkovej ujmy, podala i žalovaná, ktorá sa domáhala jeho zrušenia v tejto časti a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. mája 2018 č. k. 8 Co 212/2017-718 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „rozsudok odvolacieho súdu“) vo výroku, ktorým súd prvej

inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.286,20 eur do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku v časti sumy 10.000 eur predstavujúcej náhradu nemajetkovej ujmy a vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol, potvrdil. Ďalším výrokom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zmenil tak, že nárok žalovanej na náhradu trov konania nepriznal. Vo zvyšnej časti (v poradí prvom výroku v časti sumy 3.286,20 eur predstavujúcej náhradu škody titulom trov právneho zastúpenia v trestnom konaní) zostal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý. Odvolací súd vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Odvolací súd v napadnutom rozsudku uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Nakoľko aj odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku v podstatnom rozsahu zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 2 CSP konštatoval správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkázal. Odvolania žalobcu a žalovanej čo do merita veci odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

5. Pokiaľ ide o posúdenia právneho základu veci, odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí konštatoval, že tento bol okresným súdom posúdený správne. Okresný súd pri posúdení nároku žalobcu správne vychádzal z ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej oslobodenie spod obžaloby má rovnaký následok ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť a ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Súd prvej inštancie správne aplikoval i ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s rozhodnutím o vzatí žalobcu do väzby článok 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

6. Ďalej odvolací súd uviedol, že pokiaľ ide o jednotlivé nároky uplatnené žalobcom, odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, odvolania strán konania a obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo vzťahu k uplatneným nárokom žalobcu na náhradu škody predstavujúcej ušlý zisk v súvislosti s jeho vzatím do väzby a zadržaním motorových vozidiel, trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní a nemajetkovú ujmu v súvislosti s rozhodnutím o vzatí do väzby rozhodol vecne správne.

7. V nadväznosti na odvolacie námietky žalobcu odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie nárok žalobcu na náhradu škody predstavujúcej ušlý zisk zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom, keď z predložených listinných dokladov nebolo možné ustáliť ani čiastočný finančný nárok žalobcu na náhradu ušlého zisku. Úvahy súdu vedúce k rozhodnutiu o tomto nároku žalobcu sú podrobne a zrozumiteľne rozvedené v bode 51. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k uvedenému nároku v celom rozsahu stotožňuje, z ktorého dôvodu v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v tejto časti odvolací súd dodal, že konkrétnu výšku ušlého zisku je potrebné dokázať, nepostačuje len hypotetický ušlý zisk, ale vždy sa musí jednať o zisk, ktorý bolo možné reálne očakávať, pričom dôkazné bremeno viazne na poškodenom. Ušlý zisk spočíva v tom, že nenastalo zväčšenie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné (nebyť škodnej udalosti) dôvodne očakávať s ohľadom na predvídateľný sled vecí. Ušlý zisk nie je možné vyčísliť ako rozdiel medzi základom dane v predchádzajúcom období a nevykázaním žiadneho príjmu v nasledujúcich rokoch, keď ušlý zisk je potrebné preukázať a vziať do úvahy i ďalšie relevantné okolnosti. Je zrejmé, že žalobca počas výkonu väzby nemal príjem a nenastalo zväčšenie jeho majetku, ale zároveň nie je možné vyčísliť ušlý zisk tak ako ho vyčísliť žalobca bez zohľadnenia ďalších relevantných skutočností. Žalobca ušlý zisk odvodzoval od daňového priznania za rok 2002, záznamu jász za obdobie roku 2003 (od 01. septembra 2003) a faktúr vystavených za sprostredkovateľskú činnosť, aj s poukazom na zníženie nákladov vzhľadom na montáž splyňovacích LPG zariadení do motorových vozidiel, v dôsledku čoho by podľa neho došlo k úspore PHM. Skutočná úspora však v

konaní nebola preukázaná, rovnako ako nebolo preukázané tvrdenie žalobcu o možnom dosahovaní príjmu vo výške 18,40 eur na každý deň na jedno vozidlo. Tvrdenia žalobcu o možnom dosahovaní príjmu sa odvíjajú od vykonávania činnosti taxislužby, túto však žalobca nevykonával osobne, a teda samotné vzatie žalobcu do väzby nepredstavovalo prekážku pre príjem z tejto činnosti. Taxislužbu vykonávali iné osoby, pričom v konaní nebolo preukázané na základe akého vzťahu (túto nevykonávali v pracovno-právnom pomere), aké z tohto vzťahu plynuli pre jednotlivých účastníkov práva a povinnosti, najmä pokiaľ išlo o príjem za uskutočnené jazdy. Nemožno pritom opomenúť, že vozidlá využívané na taxislužbu žalobca dňa 17. februára 2004 na výzvu vyšetrovateľa v zmysle § 78 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 vydal vyšetrovateľovi Krajského riaditeľstva PZ v Žiline, pričom v konaní nebolo preukázané, že by rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté o zaistení vecí - osobných motorových vozidiel vo vlastníctve žalobcu, bolo zrušené ako nezákonné. Pokiaľ žalobca nezákonnosť zaistenia motorových vozidiel spájal s tým, že bol v trestnom konaní, v ktorom k zaisteniu vecí došlo, spod obžaloby oslobodený, samotná táto skutočnosť ešte neznamená, že k vydaniu predmetných vozidiel došlo v rozpore so zákonom. Nemožno tiež opomenúť skutočnosť, že osoby, ktoré taxislužbu vykonávali boli vzaté do väzby, z ktorého dôvodu je zrejmé, že žalobca by nemohol naďalej vykonávať taxislužbu prostredníctvom týchto osôb. Zo strany žalobcu rovnako v konaní nebol preukázaný ani ušlý zisk v súvislosti so sprostredkovateľskou činnosťou, na ktorú mal žalobca, podľa jeho tvrdenia v odvolaní, využívať i motorové vozidlá, ktoré mu boli zadržané. Vzhľadom na uvedené, keď súd nemal za preukázané vznik ušlého zisku žalobcom, ani jeho výšku, nárok žalobcu v tejto časti správne zamietol, z ktorého dôvodu odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správne potvrdil.

8. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil aj v časti zamietnutia nároku na náhradu trov trestného konania vo výške 651,76 eur, ktoré mal žalobca zaplatiť advokátovi JUDr. Pavlovi Kuricovi, z dôvodu nepreukázania úhrady týchto trov advokátovi. Žalobca odvolanie síce podal aj čo do nepriznania tohto nároku, odvolanie však v tejto časti neodôvodnil, keď v odvolaní podanom prostredníctvom splnomocneného zástupcu uviedol, že tento nárok bol zo strany súdu priznaný vo výške, ktorá bola doložená, predbežne prejednaná, preto záver súdu o tomto nároku nerozporuje. Ako vecne správny napokon odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti náhrady nemajetkovej ujmy, považujúc tak odvolanie žalobcu, ako aj odvolanie žalovanej v tejto časti za nedôvodné.

9. Žalobca si v konaní uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 166.500,- eur v súvislosti s rozhodnutím o väzbe. Žalobcom označené konanie - jeho vzatie do väzby v súvislosti s trestným konaním, ktoré sa proti nemu viedlo a ktoré skončilo jeho oslobodením spod obžaloby, možno považovať za konanie objektívne spôsobilé privodiť ujmu na právach žalobcu. V prejednávanom prípade došlo k porušeniu práva žalobcu s tým, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia - vzatia do väzby mu bola spôsobená nemajetková ujma. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dať do vzťahu mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takejto nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla a aspoň týmto spôsobom prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy v dôsledku vzatia do väzby je nepochybné, že výkon väzby predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva aj ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život, zasahujúce do súkromného života, do jeho cti a dobrej povesti a je spôsobilý okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 17 ods. 1 Ústavy SR, obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje článok 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Výkonom väzby u žalobcu došlo k obmedzeniu jeho súkromného a rodinného života, k odčleneniu žalobcu od jeho najbližších a táto skutočnosť neodvratne zasiahla aj do jeho osobného a spoločenského života. Rozhodnutím o väzbe a trvaním samotnej väzby bol žalobca obmedzovaný vo svojom pohybe, v kontakte s blízkymi osobami a známymi. V konaní bolo preukázané, že výkon väzby žalobcu trval od 17. februára 2004 do 20. mája 2004, t. j. 94 dní, a teda je nepochybné, že žalobca má nárok na odškodnenie nemateriálnej ujmy. Vychádzajúc z uvedeného mal odvolací súd za to, že žalobca preukázal zásah a nepriaznivý dopad súvislosti s vykonanou väzbou v jeho osobnom, súkromnom a rodinnom živote. Existenciu nároku napokon odvolací súd konštatoval už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí.

Odvolačný súd sa stotožnil aj s výškou priznanej nemajetkovej ujmy 10.000,- eur, pričom prihliadol aj na psychický stav žalobcu počas a po prepustení z väzby (v konaní bolo preukázané, že väzba na žalobcu vplývala negatívne, počas výkonu väzby schudol, mal zdravotné problémy, po prepustení z väzby trpel paranojou, nebol schopný zapojiť sa do profesionálneho a spoločenského života, bol hospitalizovaný na psychiatrii). Odvolačný súd ďalej uviedol, že pokiaľ žalobca výšku nemajetkovej ujmy odôvodňoval i s poukazom na priznaný invalidný dôchodok a znalecký posudok C. T., je potrebné dať za pravdu žalovanej, že nárok na náhradu škody na zdraví je potrebné odlišovať od nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, samotné problémy psychickej povahy (ktoré možno logicky očakávať bez toho, aby bola diagnostikovaná akákoľvek psychická porucha) počas výkonu a po prepustení z väzby, ktoré sa v súvislosti s väzbou prejavili v živote žalobcu (paranoja, stres a pod.) je však potrebné zohľadniť v rámci posudzovania nemajetkovej ujmy. I keď odvolačný súd, rovnako ako žalovaná a žalobca, nepovažuje za primerané vychádzať z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kontrová proti Slovenskej republike, možno výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy považovať za primeranú aj s prihliadnutím na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Winkler proti Slovenskej republike, kedy európsky súd priznal sťažovateľovi titulom nemajetkovej ujmy spojenej s nezákonným držaním vo väzbe sumu 8.000,- eur, zohľadniac čiastočné odškodnenie sťažovateľa Ústavným súdom Slovenskej republiky vo výške 70.000,- Sk (t. j. 2.323,57 eur), napriek tomu, že v prípade Winkler proti Slovenskej republike išlo o nemajetkovú ujmu v súvislosti s väzbou sťažovateľa, o ktorej predĺženie nebolo príslušným orgánom rozhodnuté. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolačný súd napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým súd žalobe vyhovel v časti nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur a vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Ako dôvodné však odvolačný súd posúdil odvolanie žalobcu čo do výroku o trovách konania. I keď súd prvej inštancie konštatoval, že rozhodol v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, žalovanej, napriek tomu, že bola v konaní úspešná len čiastočne, priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, keď jej neúspech bol zanedbateľný. Z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP však vyplýva, že súd rozhodne podľa pomeru úspechu, pričom Civilný sporový poriadok neobsahuje obdobné ustanovenie ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, ktoré v prípade pomerne nepatrného neúspechu umožňovalo priznať inak úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania v celom rozsahu. Odvolačný súd zároveň dospel k záveru o splnení podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa odvolačný súd videl v povahe veci, kedy predmetom konania je nárok žalobcu uplatnený v súvislosti s jeho nezákonným väzobným trestným stíhaním, pričom prihliadal aj na pomery strán konania, kde na jednej strane vystupuje fyzická osoba - občan, ktorý bol v trestnom konaní, v súvislosti s ktorým si uplatnil nárok na náhradu škody, oslobodený, s prihliadnutím na následky väzby a trestného stíhania prejavujúce sa v živote žalobcu a na druhej strane vystupuje právnická osoba - Slovenská republika, v ktorej pomeroch sa nepriznanie náhrady trov konania zásadným spôsobom neprejaví. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zmenil a žalovanej, ktorej by inak vznikol nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, náhradu trov konania nepriznal.

11. Napokon odvolačný súd uviedol, že rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd žalobe vyhovel, v časti priznanej náhrady trov právneho zastúpenia žalobcu v trestnom konaní vo výške 3.286,20 eur zostáva nedotknutý, keď žalovaná ako oprávnená osoba na podanie odvolania v tejto časti odvolanie nepodala. Pokiaľ žalobca v osobne podanom odvolaní uviedol, že (žalovaná) podáva odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 13.286,20 eur a v odvolaní podanom prostredníctvom splnomocneného zástupcu uviedol, že odvolanie podáva čo do všetkých výrokov napadnutého rozsudku, odvolačný súd odvolanie posudzoval podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), keď vo vzťahu k trovám právneho zastúpenia v časti, v ktorej bolo jeho návrhu vyhovené, považoval žalobca rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne. Odvolačný súd zároveň dodáva, že žalobca, ktorého žalobe v tejto časti bolo vyhovené by v zmysle ustanovenia § 359 CSP nebol oprávnenou osobou na podanie odvolania v tejto časti.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. Tak žalobca ako aj žalovaná boli v odvolacom konaní čiastočne úspešní (vo vzťahu k odvolaniu protistrany, žalobca aj vo vzťahu k výroku o trovách konania), ako aj neúspešní (vo vzťahu k vlastnému odvolaniu), z ktorého dôvodu odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal žiadnej zo strán konania.

13. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala v zákonnej lehote žalovaná (dovolaiteľka) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP, keď odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolačiaci dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP žalovaná odôvodnila s tým, že odvolací súd sa podľa názoru žalovanej vôbec nevyjadril k námietkam žalovanej, ktoré formulovala v podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, pričom ich žalovaná považuje za zásadné.

14. Vo vzťahu k nedostatočnému odôvodneniu písomného vyhotovenia rozsudku odvolacieho súdu žalovaná uviedla, že odvolací súd vo svojom rozsudku vo vzťahu k odôvodneniu náhrady nemajetkovej ujmy dal za pravdu žalovanej, čo do nemožnosti vychádzať z prípadu Kontrová, napriek uvedenému však považoval sumu 10.000 eur za primeranú s poukazom na odškodnenie poskytnuté ESLP a ÚS SR vo veci Winkler. Svoje rozhodnutie odôvodnil len odkazom na uvedený prípad a konštatovaním o primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v porovnaní s ním. Podľa žalovanej odvolací súd bez čo i len stručného odôvodnenia konštatoval primeranosť priznanej náhrady nemajetkovej ujmy s poukazom na prípad Winkler a vôbec neposkytol, nenaznačil úvahu, ktorá ho viedla k týmto záverom. Žalovaná má za to, že odvolací súd v skutočnosti tieto prípady vôbec neporovnal. Okrem skutočnosti, že odvolací súd neuskutočnil komparáciu prípadu žalobcu s prípadom Winkler, za podstatnú medzeru v argumentácii odvolacieho súdu považuje žalovaná prijatie záveru o primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy aj za situácie, keď prisvedčil správnosti žalovanej o nemožnosti zohľadnenia prípadných následkov na zdraví žalobcu pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy a úplné opomenutie vysporiadať sa s námietkou o nepreukázaní tvrdenej deštrukcie rodinného a súkromného života žalobcu. V tomto smere v rozsudku odvolacieho súdu absentujú logické a pádne odpovede na otázky akcentované v odvolaní. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu preto podľa žalovanej nemôže obstáť. Podľa žalovanej odvolací súd neposkytol v tejto súvislosti žiadnu odpoveď na primeranosť náhrady nemajetkovej ujmy (v porovnaní s prípadom Winkler, s ohľadom na nemožnosť prihliadať na prípadné zhoršenie zdravotného stavu či nepreukázanie deštrukcie rodinného a súkromného života), čím porušil právo žalovanej na spravodlivý proces.

15. Žalovaná navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 30. mája 2018 č. k. 8 Co 212/2017-718 v časti výroku I., II. a IV. a vec vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. Súčasne žalovaná navrhla, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP až do rozhodnutia o dovolaní žalovanej.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací príslušný na rozhodnutie o dovolaní (ustanovenie § 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (ustanovenie § 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (ustanovenie § 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (ustanovenie § 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa ustanovenia § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

17. Dovolačiaci súd sa v prvom rade musí vysporiadať s námietkou žalovanej, ktorá spočíva v nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu pre jeho nedostatočné a nezrozumiteľné odôvodnenie v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorú vznesla žalovaná v podanom dovolaní. V prípade, že je námietka žalovanej o nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu dôvodná, už táto okolnosť musí viesť k zrušeniu tohto rozhodnutia. Nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu vidí žalovaná

predovšetkým v tom, že odvolací súd neposkytol dostatočnú a zrozumiteľnú odpoveď na primeranosť náhrady nemajetkovej ujmy (v porovnaní s prípadom Winkler, s ohľadom na nemožnosť prihliadať na prípadné zhoršenie zdravotného stavu či nepreukázanie deštrukcie rodinného a súkromného života), čím porušil právo žalovanej na spravodlivý proces.

18. Na úvod dovolací súd konštatuje, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky je jedným z princípov, ktoré predstavujú súčasť práva na riadny a spravodlivý proces, ako aj pojmu právneho štátu, povinnosť súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť, s odkazom na ustanovenie § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu potom musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na druhej strane. Nepreskúmateľné rozhodnutie tiež nedáva dostatočné záruky pre to, že nebolo vydané v dôsledku ľubovôle a spôsobom porušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivý proces. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, z ktorého nemožno zistiť, akým spôsobom súd postupoval pri posudzovaní rozhodných skutočností v prejednávanej veci, nevyhovuje zákonným požiadavkám, ktoré CSP kladie na obsah odôvodnenia rozhodnutia a v konečnom dôsledku takéto rozhodnutie zasahuje do základných práv účastníka súdneho konania, ktorý má nárok na to, aby bola jeho vec spravodlivo posúdená. Civilný súd je preto povinný svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, je povinný tiež zrozumiteľným spôsobom vysvetliť, ako a prípadne prečo sa určitou námietkou nezaoberal. Ak tak súd nepostupuje, porušuje právo účastníka civilného súdneho konania na spravodlivý proces garantovaný článkom 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

19. Podľa názoru dovolacieho súdu je odvolací súd povinný sa vo svojom rozhodnutí vždy riadne vysporiadať so všetkými riadne a včas uplatnenými a podstatnými odvolacími námietkami účastníkov súdneho konania. Ak odvolací súd potvrdí rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom sa zabudne zaoberať niektorou z podstatných odvolacích námietok, neostáva dovolaciemu súdu nič iné, ako jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť v zmysle § 449 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 420 ods. 1 písm. f) CSP na ďalšie konanie a to i vtedy, ak by odvolacie námietky dovolací súd mohol sám spoľahlivo posúdiť z obsahu predloženého súdneho spisu. V prejednávanej veci dovolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými podstatnými odvolacími námietkami, keď odvolací súd zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom nevysvetlil ním konštatovanú primeranosť náhrady nemajetkovej ujmy, najmä v porovnaní s prípadom Winkler, s ohľadom na nemožnosť prihliadať na prípadné zhoršenie zdravotného stavu či nepreukázanie deštrukcie rodinného a súkromného života žalobcu.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné rozsudok Krajského súdu v Žiline z 30. mája 2018 č. k. 8 Co 212/2017-718 vo výroku I. ako aj v súvisiacich výrokoch II. a IV. zrušiť (ustanovenie § 449 ods. 1 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (ustanovenie § 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec dovolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (ustanovenie § 453 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.